

Становище

от проф. д-р Кристиан Стоянов Хаджиев, НБУ, Департамент „Администрация и управление“, професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, научна специалност „Социално управление“

Относно: Представен дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Администрация и управление (Бизнес администрация)“, професионално направление 3.7 Администрация и управление

Автор на дисертационния труд: Стефан Джорджевич - докторант на самостоятелна подготовка в докторска програма „Бизнес администрация“ - МВБУ

Тема на дисертационния труд: „Лидерската роля при управлението на проектни екипи“

Научен ръководител: доц. д-р Дарян Бойков

Основание за представяне на становището: член на Научното жури, съгласно Заповед №61/02.04.2024 г. на Ректора на МВБУ проф. д-р Георги Апостолов

Становището е изготвено съобразно Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за прилагането на този закон и Наредбата за развитието на академичния състав на МВБУ.

1. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Рецензията на дисертационен труд се състои от 186 страници и включва увод, три глави, заключение, библиографска справка и 2 приложения. Основният текст съдържа 16 таблици, 13 графики и 8 фигури. В подкрепа на изложението са включени 234 литературни източника, от които 119 на кирилица, 100 на латиница и 15 интернет линка.

Представеният дисертационен труд е посветен на изключително **актуална** тема, свързана с изследване на връзката между лидерските качества и стил на управление и ефективността на екипната работа при управление на проектни екипи. Анализирани са особеностите при осъществяване на лидерския мениджмънт на проектни екипи и корелацията му с многофакторните условия на външната среда, вида и жизнения цикъл на проекта. Изследвана е силата на влияние на факторите, определящи екипната ефективност, както и възможни иновационни модели за лидерско поведение в конкретна екипна бизнес среда, чрез използването на адекватни емпирични методи, техники и инструменти. В този контекст съдържащите се в дисертационния труд постановки, идеи и предложения имат и практико-приложен характер.

Дисертационният труд е **балансиран**, разглежданите въпроси са изложени в тяхната логическа последователност и обвързаност, стилът на изложението е научен, техническото оформление е отлично.

Целта и задачите са обвързани и състоятелни и напълно съответстват на темата на дисертационния труд. Правилно е формулиран основния научен проблем, като са

определени точно неговите граници. Ясно и конкретно са посочени изследователските задачи, обекта, предмета и основната теза на изследването. Разработена е методика, която е напълно достатъчна за постигане на целите на изследването. Уточнени са понятията и термините, които са използвани в дисертационния труд.

Използваната литература е максимално близка до темата на дисертационния труд и дава достатъчно пълна картина за състоянието на изследвания проблем. Литературните източници са подредени и номерирани съгласно изискванията на възприетите стандарти.

Докторантът анализира и систематизира значителен обем литературни източници по темата, които са цитирани коректно в текста. Направена е собствена критична интерпретация на изложените в тях тези.

Текстът е сполучливо онагледен с таблици фигури и диаграми, които съществено допринасят за неговото разбиране. Резултатите от научното изследване са изложени ясно, логично и разбираемо.

От казаното дотук стигам до заключението, че пределната яснота на докторанта по посочените по-горе въпроси, е една от предпоставките за високото качество на целия дисертационен труд.

2. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В съответствие с формулираната цел и детайлно изведените задачи е изградена структурата на дисертационния труд.

Уводът на дисертационния труд съдържа всички необходими „реквизити”: убедителна обосновка на проблема и неговата значимост; ясни и точни формулировки на целта и изследователските задачи; на обекта и предмета на изследването; аргументация на избора на изследователски подходи и методи. Идентифицирани са условностите, при които е провеждано самото изследване.

В първа глава докторантът изяснява понятийния апарат, фундаменталните теоретични концепции и релации, свързани с проектния мениджмънт като анализира използваните в практиката управленски подходи и механизми, на базата на изследванията в научната литература по проблематиката. Фокусът се поставя върху екипите при управлението на проекти. Изследвани са ключовите предпоставки, закономерности и процеси, свързани с проектирането и функционирането на високо ефективни екипи. Прецизирани са индикаторите за екипна ефективност и са анализирани специфичните влияния на различни фактори върху непосредствените резултати. От **първа глава** става ясна степента на разработеност на изследователския проблем и се формира теоретичната основа, на базата на която докторантът извежда основната научно-изследователска теза. Изводите, до които достига докторантът са резонни, подкрепени със солидна аргументация. Изследването в първа глава е много задълбочено и представлява необходимата основа за разработване на методологията на емпиричното изследване.

Във втора глава докторантът анализира спецификата на лидерската роля при управление на проектни екипи. Подробно е изяснена същността на лидерството при управление на екипи. Изследвани са основните лидерски концепции и стилове през призмата на ситуационните и неохаризматичните лидерски теории. Изводът, който се налага е, че ефективният лидерски стил е гъвкав и динамичен и се основава преди всичко на адекватна оценка, диагноза на ситуацията и прогнозиране на бъдещи действия, т.е. зависи в много голяма степен от индивидуалните характеристики и способности на лидера.

В трета глава е представено проведеното емпиричното изследване и непосредствените резултати от факторния анализ на влиянието на лидерските характеристики върху ефективността на екипната дейност. Аргументирана е методиката

и инструментариума на проучването. Анализирани са функционалните зависимости между мениджърските умения и управленското ниво на ръководителя на проекта. Формулирани са конкретни изводи и препоръки на база проведеното изследване с 168 мениджъри и членове на проектни екипи от различни нива на управление в организации от Ниш и София. Подходът при избора на респонденти е иновативен и е на база постигнати резултати от теста за екипната работа на Патрик Ленсиони. Това гарантира по-висока нива на устойчивост, надеждност и експертиза на участниците в изследването. Използваните статистически методи за проверка на хипотезите и функционалния анализ на данните по категоричен начин доказват основната дисертационна теза, че устойчивостта и ефективността на управлението на проектните екипи е в линейна релация с лидерския опит, компетенции, умения, поведение и личностни характеристики, приложени в конкретна ситуационна бизнес среда.

Изводът, който се налага е, че и в трите съдържателни глави, докторантът показва умения за ясно открояване и аргументирана научна защита на своите виждания по отношение ролята на лидера при управлението и развитието на проектни екипи в условия на глобализация и динамична конкуренция.

В ***заключението*** на дисертационния труд докторантът систематизира непосредствените ***резултати и изводи*** от направеното комплексно изследване на методологията и лидерската практика при управлението на проектни екипи в организациите. ***Резултат на дисертационното изследване:*** потвърждаване на формулираната **основна** изследователска теза.

3. Описание на научните и научно-приложни приноси

Дисертационният труд представлява ***сериозно научно изследване*** на актуален и значим проблем. Основните приносни моменти могат да се разгледат и оценят в две групи – научни приноси и практико-приложни приноси в контекста на анализа и синтеза на съществуващото научно познание в областта, относно критерия **Обогатяване на съществуващите научни знания**. Приемам напълно формулираните от докторанта приноси. Списъкът на приносите е съставен правилно и отразява обективно постигнатите от докторанта научни резултати. Приносните моменти в дисертацията показват, че докторантът притежава задълбочени познания в изследваната научна област и е способен да провежда самостоятелно научно изследване и да интерпретира логично резултатите от него.

4. Въздействие на дисертационния труд върху външната среда

По темата на дисертацията са направени девет публикации в съавторство, в реномирани специализирани международни научни издания, което свидетелства, че редица от идеите и изводите формулирани в изследването са достъпни до професионална аудитория. Всички те отразяват конкретни аспекти на изследователската работа на докторанта и осигуряват необходимата публичност. Публикациите напълно удовлетворяват националните минимални изисквания.

5. Оценка на автореферата

Представеният автореферат отразява коректно съдържанието на дисертационния труд. В него в синтезиран вид са изложени основни моменти от дисертацията: обща характеристика; съдържание и постройка на работата; научни приноси; публикации по въпросите на дисертационния труд.

Депозираният автореферат на дисертационния труд е в обем 87 страници (43 на английски и 45 на български език). Той е съставен съобразно изискванията, като отразява в синтезиран вид съдържанието на трите глави в дисертационния труд, тезата, обекта и

методологията на научното изследване, както и постигнатите теоретико-методологични и емпирични резултати.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки, препоръки и въпроси по изложението на идеите и постановките в дисертационния труд.

Към докторанта имам следната препоръка: да публикува своето изследване в монографичен труд, за да бъде достъпно до по-широк кръг от читатели.

7. Заключение

Представеният дисертационен труд показва, че авторът притежава задълбочени знания в изследваната от него проблематика. Темата на дисертационния труд е актуална и значима в научен и практико-приложен аспект. Дисертацията е напълно завършено научно и практико-приложно изследване, което отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение, както и на вътрешната нормативна база на МВБУ за присъждане на образователна и научна степен „доктор“. В своето изследване докторантът показва, че притежава възможности за *провеждане на самостоятелно научно изследване и получаване на конкретни научни и научно-приложни резултати и приноси.*

Всичко това ми дава основание да дам **положителна оценка на дисертационния труд** и да предложа на уважаемите членове на научното жури да вземат решение за **присъждане на образователната и научна степен „доктор“ на Стефан Джорджевич по научна специалност „Бизнес администрация“ в професионално направление 3.7 „Администрация и управление“.**

София,
15 май, 2024 г.

Подпис:

/проф. д-р Кристиан Хаджиев/